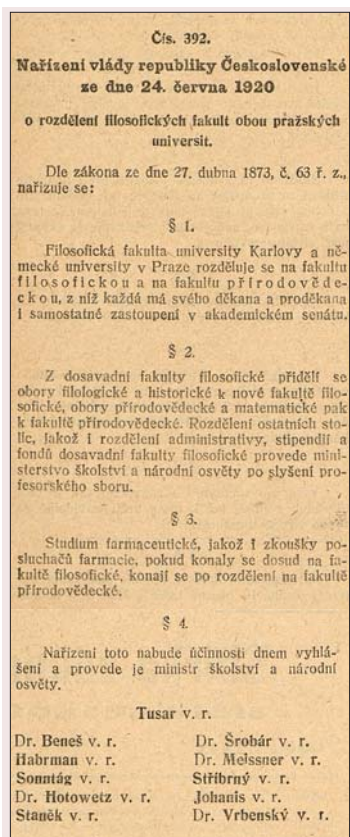

Vznik a vývoj PŘF UK

Nařízení vlády 392/1920 Sb.
o rozdělení filosofických fakult obou pražských univerzit.

Několikaleté úsilí o **ustavení páté fakulty Univerzity Karlovy**, kam by přešly z fakulty filozofické všechny exaktní vědy, bylo korunováno úspěchem **v roce 1920**, kdy bylo vydáno nařízení vlády 392/1920 Sb. Na novou fakultu přešlo 13 ústavů – z toho tři chemické. Fakulta zahájila výuku zimním semestrem 1920/1921, v němž se ke studiu zapsalo 717 posluchačů přírodních věd a 130 posluchačů farmacie.

Posláním nově založené fakulty bylo především vychovávat středoškolské profesory a farmaceuty, protože uplatnění ve vědecké oblasti bylo v té době omezené. Kandidáti učitelství obvykle studovali kombinaci dvou přírodních věd a skládali státní zkoušku, po níž získávali titul středoškolského profesora. Farmaceutům, kteří studovali na přírodovědecké fakultě, ale závěrečnou zkoušku skládali na lékařské fakultě, býval udělován titul magistr farmacie (PhMr.). Posluchači mohli vypracovávat rigorózní práce a po přísné zkoušce jim byl od roku 1921 udělován titul doktora přírodních věd (RNDr.). Ti nejnadanější se už během studia stávali asistenty na fakultě a posléze zaujímal významná místa jako vyučující. Ve vědecké činnosti práce jednotlivých ústavů navazovala kontinuálně na předchozí výsledky, ale navíc se značně rozšířil prostor pro další rozvoj jednotlivých oborů a fakulta se brzy řadila k předním přírodovědeckým pracovištím Evropy.

Slibný a dynamický rozvoj přírodovědecké fakulty byl po německé okupaci českých zemí přerušen násilným **uzavřením českých vysokých škol 17. listopadu 1939**. Nejenže byla znemožněna výuka a vědecká činnost, ale všem docentům a asistentům vypršely během války termínované pracovní smlouvy a museli hledat obživu v jiných profesích, což zkomplikovalo obnovení činnosti fakulty po druhé světové válce. Po osvobození byl na fakultě zahájen již 1. června 1945 mimořádný semestr, který umožnil ve zrychleném řízení dostudovat posluchačům zapsaným v akademickém roce 1939/1940.

Doba **po roce 1948** byla ve znamení velmi častých administrativních zásahů do akademického života a akademických svobod fakulty i Univerzity Karlovy. Na fakultě byly nařízeny politické prověrky, v jejichž důsledku byly „vyakčňena“ nejen řada studentů, ale i někteří pedagogové. V roce 1950 bylo na fakultě zrušeno studium farmacie a všechny dosavadní chemické ústavy sloučeny do jediné katedry chemie. V roce 1952 byla fakulta dokonce rozdělena na fakulty biologickou, geologicko-geografickou a matematicko-fyzikální, kam přešla i výuka chemie. O sedm let později byla ale přírodovědecká fakulta opět obnovena (s výjimkou matematiky a fyziky, jimž zůstala fakulta matematicko-fyzikální). I přes tyto hrubé zásahy se podařilo udržet vysoký vědecký standard práce fakulty a velmi kvalitní výuku.

Po obnovení autonomie vysokých škol v **90. letech 20. století** došlo k **mohutnému rozvoji fakulty**, který se odráží nejen v jejím vysokém vědeckém výkonu (ročně stovky publikací především v mezinárodních odborných časopisech), velmi kvalitním vybavení za stovky milionů korun, ale i skvělém uplatnění jejích absolventů.

V současné době je na přírodovědecké fakultě šest chemických kateder, které vedle **vědecké činnosti** zajišťují **výuku nových odborníků** z oboru chemie pro vědeckou práci i činnost v předních českých i nadnárodních společnostech a vyučujících pro střední školy v následujících oborech:

Bakalářské studium

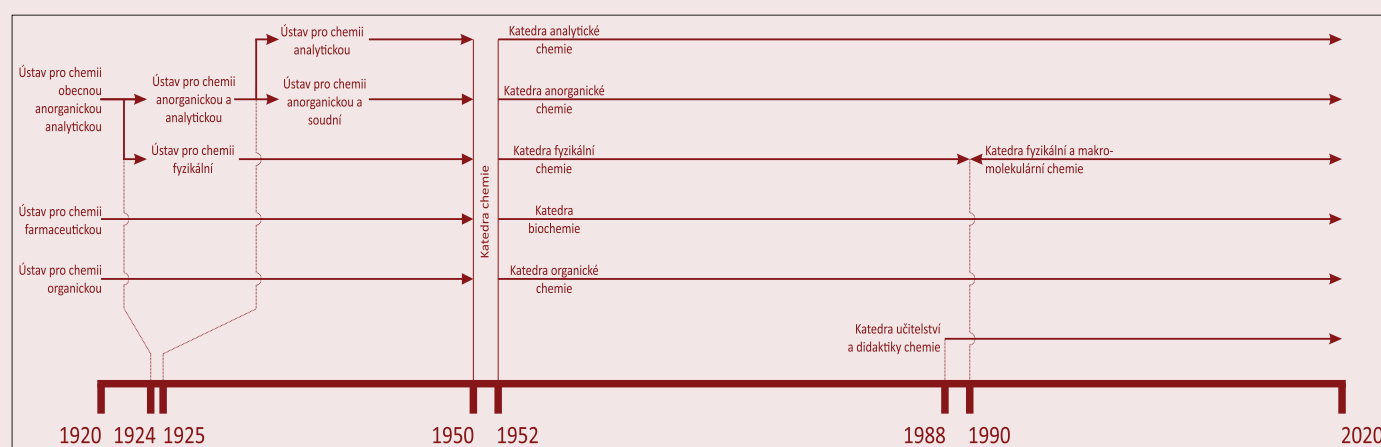
- biochemie
- chemie
- chemie a fyzika materiálů
- chemie se zaměřením na vzdělávání
- chemie a biologie se zaměřením na vzdělávání
- chemie a geologie se zaměřením na vzdělávání
- chemie a matematika se zaměřením na vzdělávání (s MFF UK)
- klinická a toxikologická analýza
- medicínální chemie

Magisterské a doktorské studium

- analytická chemie
- anorganická chemie
- biochemie
- biofyzikální chemie
- fyzikální chemie
- chemie a fyzika materiálů
- klinická a toxikologická analýza
- makromolekulární chemie
- medicínální chemie
- modelování chemických vlastností nano a biostruktur
- organická chemie
- učitelství chemie pro střední školy
- učitelství chemie a biologie pro SŠ
- učitelství chemie a fyziky (s MFF UK) pro SŠ
- učitelství chemie a geologie pro SŠ
- učitelství chemie a matematiky (s MFF UK) pro SŠ

Žezlo Přírodovědecké fakulty UK z roku 1924 nese na své hlavici podobu stylizované přírodovědy, na chemii upozorňuje křivule a knihy u jejích nohou. Věčně mladou přírodu symbolizuje postava dítěte na vrcholu žezla. Na stranách hranolu pod hlavici je znázorněny čtyři živly: vody, vzduchu, země a ohně.

Schématické znázornění vývoje **členění chemické sekce** Přírodovědecké fakulty UK.

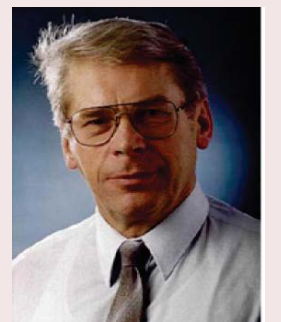
Někteří z významných absolventů chemických oborů PŘF UK:

Antonín Holý (1936–2012), objevitel řady virostatik a cancerostatik

Helena Illnerová (* 1937), biochemička, v letech 2001–2005 předsedkyně Akademie věd ČR

Jiří Janata (*1937), analytický chemik

Josef Michl (* 1939), chemik v oblasti molekulární elektroniky

František Tureček (* 1950), chemik v oblasti hmotnostní spektrometrie

Petr Zuman (*1926), elektroanalytický chemik